PART TWO
DALIS ANTRA

SPECIAL JUBILEE ISSUE

SANDARA

PENKTADIENIS, GRUODŽ.-DECEMBER 2 D., 1949 M.

LAISVĘ PATYRĘ
VERGAIS NEBUSIM

TEBŪNA MŪSŲ OBALSIU

Amerikos Lietuviai Nepaliauja Ginti Tėvų Žemės Nepriklausomybę

Daug Atsiekta Laimėjimų

Am. Lietuvių Progresas Bėgyje 35 Metų

Pranašavimai Apie Ištautėjimą Neišsipildė

Visose gyvenimo srityje Amerikos lietuvių progresas bėgyje 35 metų yra, palyginamai, didelis ir nuostabus. Mūsų profesionalų, biznierių skaičius keleriopai padidėjo. Lietuviai papuošė ištisus miestų distriktus gražiais namais; susikūrė nemažai finansinių įstaigų, kurių indėliai siekia šimtus milionų dolerių.

Lietuviai pažengė taip pat vietinėje politikoje ir jie eis toliau. Priaugęs mūsų jaunimas užima šioj srityje vadovaujamą rolę; mes jiem tik pagelbstim.

Senesniais laikais tekdavo girdėti pranašavimų, jog lietuvybė Amerikoje išnyks už poros desėtkų metų. Praėjo tiek metų ir dar daugiau, o lietuviškumas dar tebėra stiprus ir neišnykęs. O kodel jis turėjo išnykti? Neatsižada savo tautinių ypatybių kiti, tai kodel lietuviai turi baidytis savo šešėlio?

Dabar atvyko jau tūkstančiai tremtinių ir jie liejasi į mūsų gyvenimą. Ims laiko kol jie apsipras su vietinėm sąlygom, bet tas įvyks nejučiomis ir be didelio vargo.

Taigi, sudėjus viską į krūvą, galime drąsiai pasakyti, jog Amerikos lietuviai žygiuoja pirmyn, bet ne rieda atgal.

Minėdami 35 metų savo darbuotės laikotarpį, mes galime pasididžiuoti atliktais žygiais ir tuo progresu, kurį esame padarę. Tiems skaitlingiems darbuotojams, tiems kovotojams už laisvę ir teisingumą, kurių yra kiekvienoje kolonijoje, nuo Atlantiko iki Pacifiko, norėtusi šia proga išreikšti padėką ir dėkingumą. Jie gelbėjo iškelti Amerikos lietuvius ir dėka jiems mes šiandiena esame stiprūs ir vieningi.

— K. Norvaiša.

Ekonomistai Pranašau-Ja Nuostabių Dalykų

Kiekviena Šeima Turėsianti Po Du Automobiliu

Jeigu kas dar baidosi blogų laikų, tai paliuosuokite savo galvą nuo tokio rūpesnio. Žinomas Harvardo universiteto ekonomijos profesorius Summer H. Slighter tikrina, jog ilgai netrukus, gal už desėtko, kito metų žmonės Amerikoje dirbs tik 30 valandų į savaitę ir kiekviena šeima galės išlaikyti bent po porą automobilių.

Kiekvienas musų turės daugiau liuoso laiko ir galės išvažiuoti į parkus, lankyti teatrus, pašvęsti daugiau laiko menui ir pan. Prie kiekvieno naujai statomo namo bus įtaisyti plaukiojimo baseinai — "swimming pools", o butai turės atšaldymo sistemą, žinoma, ne žiemą, bet vasaros metu.

Bet kol to visko savo akimis nepamatysim, tol sunku bus įtikėti.

Istorinis Amerikos Lietuvių Kangresas Lapkričio 4–5 dd., 1949 Metais New Yorke, Kuriam Dalyvavo 320 Delegatų

Į Senelių Žemę

Plaukia mano mintys, lyga vaidūoklės klieda
Į senelių žemę, pas tėvų kapus,
Kur rasa sublizga ant ramunės žiedo,
Kur ruduo beržynų auksina lapus.

Kur rūdiją žagrės apleistos arimuos,
Nešienautos lankos laukia šienpiovių, —
Sengalvėlė močia liūdėsy parimus,
Laukia — nesulaukia grįžtančių sūnų.

Žvalgos senas tėvas ties pakluonės vartais:
Negirdi žingsnių, — nieks jų neatkels.
Tik klajūnas vėjas čia užklysta kartais,
Nusinešdams žiedą mirštančios obels.

Skrenda gervių voros klykdamos į tolį,
Po žiemos į šiaurę grįžtą jų pulkai...
Grįžtumem su paukščiais tėviškėn — namolia,
Tik į ten užžėlę vieškeliai, takai...

Plaukia liūdnos mintys, lyg klajonės vėlės:
Mano žemės aidą atnešė jos čia...
Ir žinau: tėvynėj dar nežydi gėlės, —
Tenai viešpatauja siaubas ir kančia.

--upžišiej-- -- --

— Jonas Minelga.

Gyvenimas Bėga Kaip Upės Vanduo

Visados gera daryti, nieko bloga netrokšti — vis manau kasdien. Ir kai valanda praslenka, aš visiems sakau, kad mano gyvenimas valanda trum pesnis. Visi mano draugai džiau giasi, krykštauja ir niekados nepamano, kad ir jų gyvenimas prabėga.

Aš jiems sakau, kad mes esame lyg tos dainos gaida ir, kaip daina, turim švelninti žiaurų, kraujais suteršta pasaulio veidą, bet mano draugai iš to juokiasi. O aš visados gera daryti trokštu, nors jie manęs ir nesupranta.

Valandos vis bėga, o su jomis dienos ir metai, kurie vagia mano jaunatvę. Ir kada aš išvystu melsvų akių gilų žvilgsnį, tai jis man pasako, kad mūsų valandos, vogdamos jaunatvę, prabėga. Ir tos akys visados gyvos, vienodos, kaip ir visų tų, kurių dienos kartu su manosiomis dingsta.

Aš gi noriu išvysti akis, kurios atvertų meilės paslaptis, nes mano dingstančios valandos nusineša nepražydusią meilę ir aš lieku laukti rudens šalnų, kaip senas amžių žinys...

— Mes esam dainos gaida pasauly, — visiems taip sakau. Bet kodel visi jie kurti ir akli? Kodel jų ausys negirdi? Aš matau, kad laukuose žydi puikios gėlės ir jas nusiskynęs galiu prisisekti prie krūtinės, kur gyvybė liepsnoja... Bet kodel aš negaliu brolio žmogaus širdies priglausti ir ja pasidžiaugti taip, kaip džiaugiasi skaisti mergaitė ankstybomis pavasario gėlėmis?

Valandos bėga ir nė viena nesustoja, ir mes liekame be jaunystės, bet žmogaus širdies žiedo, kuris puošia mūsų krūtinę, vis nesurandame. Ir todel tako į laimę nerandame. Dangus visados tamsus, nes saulės, kuri uždegtų širdis, mes nematome.

Valandos bėga, kartu bėga ir mūsų gyvenimas... Mes stovim kryžkely ir viens kito nepažįstame. Ir todel mūsų krūtinės puoštis tais žiedais, kurie mylėti kviestų, negali. O, valandos sustokit nors vieną valandą, nors minutę saulę regėti... — **Kaušiškis.**

Kiek Ir Ko Buvo Lietuvos Sostinėje Vilniuje

Paskutiniaisiais (prieš pereitą karą) laikais, Lietuvos sostinė Vilnius užima 10,400 ha, 3,000 ha. apstatyta namais ir įvairiais pastatais. 396 ha tenka gatvėms ir aikštėms, 170 ha — parkams ir sodams, 67 ha kapinėms, 45 ha. geležinkeliams ir 40 ha. kitiems dalykams.

Vilniaus miesto gatvių ilgis 440 km., iš jų išgrįstų — 200 kl. Ilgiausioji gatvė — Ukmergės vardu turi 3,600 km. Gražiausioji Adomo Mickevičiaus gatvė turi 1,300 km. ilgio.

Gyvenamų namų Vilniuje yra 13,994. Mūrinių 4,311, medinių 9,653 ir pusiau mūro ir pusiau medžio yra 30 namų. Vieno aukšto namų yra 10,194, 2 jų aukštų 2,815, 3-jų aukštų 719, 4-rių aukštų 239, 5-kių aukštų 25 ir 6 aukštų 5 pastatai.

Vilniaus miesto vandentiekio ilgis per 68 km.. Vandentiekį įsivedę 2,533 namai. Kanalizacijos ilgis per 67 km. Kanalizacija įvesta 2,226 namuose.

Parkų, darželių ir sodų yra 21. Tiltų 13. Ilgiausias tiltas Zakrete — 130 m.

Ligoninių buvo 8, klinikų 10, gydyklų 8, ambulatorijų 36 ir sveikatos centrų 1. Vaistinių 34, vaistų urmo sandėlių 8, vaistų parduotuvių 77.

Tai buvo 1939 metais. Kaip šiandien yra — nieks nežino.

Finmaga. — Toliausia į šiaurę Norvegijos provincija ir Europos kontinento šiaurinis galas, kur yra ir tolimiausias Europos Šiaurės miestas Hammerfestas su 3,500 gyventojų.

PERGYVENTOS NELAIMĖS SUARTINO ŠIAS DVI GIMININGAS TAUTAS

Daug Kas Pasikeitė Pastarajam Dešimtmety

Tremtiniams vis sparčiau apleidžiant nesaugius Europos kraštus, pamažu likviduojamos ar perkeliamus į užsienius ir jų įkurtos kultūrinės įstaigos bei organizacijos.

Viena tokių, dienas Vokietijoj bebaigiančių organizacijų yra ir Latvių-Lietuvių Vienybės Draugija.

Ji Vokietijoj susikūrė Antrąjam Pasauliniam Karui praūžus ir buvo tąsa dar nepriklausomybės laikais Lietuvoje ir Latvijoje veikusių organizacijų, kurios savo vyriausiu tikslu statė įgyvendinti visų lietuviškų genčių vienybę.

Skaudu darosi prisiminus, kad šios dvi mažos tautos taip mažai rado bendros kalbos praeityje, tai aiščių vienybei realizuoti.

Tarp Lietuvos ir Latvijos intelektualų būta vieno kito, ir net žymių asmenybių, kaip — prof. Biržiška, prof. Wolteris, prof. Plakis, inž. Riteris, Bračas ir kt., kurie šiai vienybės idėjai atsidėję dirbo ir aukavosi, bet juos galima buvo ant pirštų suskaityti. Judino tą klausimą ir specialiai tam tikslui įkurtos studentų organizacijos, bet platesnės masės ta ideja neužsidegė.

Iš lietuvių pusės noro ir nuoširdumo tuo reikalu būta nemažai, bet mūsų broliai latviai, gal dėl per didelio pasitikėjimo savimi, neišeidavo iš šalto diplomatinio bendradarbiavimo ribų, ypač tai išryškėjo kada Lietuvą užgriuvo nelaimės su Klaipėdos Krašto ir Lenkų ultimatumo problemomis. Lietuva su skaudančia širdimi tuos klausimus rišo viena, o mūsų kaimynas stovėjo nuošaliai ir indiferentiškai darė spekuliatyvinius išvedžiojimus.

Gi kada visą Pabaltį nusiaubė pati didžiausioji nelaimė, kada mūsų kraštai prarado laisvę, pasidarėme visi tremtiniais ir tik tada, atsikūrus aukščiau paminėtai organizacijai vėl buvo pradėta nuoširdžiau ieškoti kelių į vienybę ir bendrą veikimą.

Ir šį kartą, lietuviai, nors ir remdamiesi savo stipria išeivija Amerikoje, nė kiek nesikelia į puikybę, jie visur pabrėžia ne tik vien savo tremtinių sunkią dalią, ne tik savo krašto nešamą vergiją, bet kartu kelia aikštėn ir savo brolių latvių bei estų nelaimes.

Prisiminkime tik Amerikos Lietuvių Seimą Chicagoje, kur visi žymesnieji lietuvių kalbėtojai, kaip konsulas Dr. Daužvardis, Dr. Grinius ir kt. pabrėžė reikalą kovoti už laisvės atgavimą Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Ne kitaip būta ir Amerikos Lietuvių Kongrese New Yorke, iš kur plačiai po visą pasaulį nuskambėjo laisvės šūkis visoms trims Baltijos valstybėms.

Tikėsime, kad mūsų broliai latviai įvertins tuos mūsų žygius tinkamai ir ateityje mūsų atžvilgiu bus nuoširdesni, o tada, išmušus laisvės valandai, nebus ir klūčių didžiai aisčių idejai įgyvendinti.

Aisčių vienybėje — Aisčių galybė! — **A. G.**

Atjautimas

Kuomet aš matau mušanti asilą ir pastebiu jam, kad to nedarytų, kokiais jausmais aš vadovaujuos?

— Brolškumo jausmo, ponas profesoriau.

Kas mato dangų vandenyje, mato medžiuose žuvis.

KĄ ESAM ATLIKĘ BĖGYJE 35 METŲ

Buvome Nuolatinėje Laisvės Sargyboje

Suminėjimas svarbesnių įvykių Amerikos lietuvių gyvenime bėgyje pastarųjų 35 metų, nėra taip lengvas uždavinys. Čia jau reikėtų rašyti ne straipsnis, bet ištisa istorija. Plačiai išsiskleidžiusi mūsų išeivija judėjo kaip jūrų bangos, siekdamos išsvajotų pakrančių. Kiekviena žymesnė kolonija arba apylinkė triusėsi savo ribose, palaikydamos ir plėsdamos lietuvišką veiklą. Tuom pat sykiu tos kolonijos veikė išvien su visa išeivija ir savotiškom priemo nėm prisidėjo prie sukūrimo to, ką mes dabar turime.

Maž daug prieš 35 metus Amerikos lietuvių tarpe prasidėjo stiprūs masiniai judėjimai. Tą paakstino įsisiūbavęs pirmasai pasaulinis karas, žadėjęs Lietuvai naują laisvę. Sužibėjusi viltis išlaisvinti savo tėvų kraštą iš svetimųjų priespaudos, uždegė iki tam laikui merdinčią lietuvių energiją ir entuziazmą. Subruzdo visi; rinkosi seimai, plaukė aukos, plėtėsi šūkiai, augo ir stiprėjo organizacijos ir šiaip kovotojų būriai.

Ir, pagaliau, už poros metų, Amerikos lietuvius pasiekia jaudinanti žinia — Lietuva pasiskelbė nepriklausoma valstybe! Amerikos lietuviams tai buvo džiausmo ir triumfo valanda. Ne vien del to, kad jų tėvai, broliai ir seserys tampa laisvais žmonėmis; tas, žinoma, buvo pats svarbiausias, bet ne vienintėlis džiaugsmo stimulas. Mes triumfavom ir del to, kad mūsų troškimai išsipildė ir kad mūsų pastangos tapo apvainikuotos pasisekimu.

Bet tuomi mūsų rūpesniai nepasibaigė. Lietuva gimė varguose. Karas ją nualino, išgriovė. Reikia skubios pagalbos atstatyti Lietuvą. Čia vėl išeiviai sukruto kaip bitės rinkti pinigus ir siųsti į užjūrį. Vieni aukojo valstybės reikalams, kiti siuntė tiesioginiai savo giminėms, treti tvėrė bendroves ir jų kapitalus perkėlė į Lietuvą.

Kai aš dabar prisimenu tą kilnaus entuziazmo laikotarpį, tą begalinį Amerikos lietuvių rūpesnį gimtinu kraštu, man ir, beabejo, visiems tautiečiams, būna smagu ir malonu. Atstumas nuo tėvų krašto taip vadinama "materialistinė" šalis, kur sakoma doleris esąs visagalintis ir vienintelis vertybių ženklas, nepadarė mus savymeiliais, grašiaugaudais ir užuomaršom.

Tiesa, tas masinis, entuziatiškas veikimas, pasireiškęs aname periode, neapsėjo be klaidų. Neturėdami užtektinai patyrimo organizacinėje veikloje, būdami jaunikliai demokratinėje santvarkoje, mes išeikvojome nemažai laiko ir energijos tarpusavinėse varžytinėse ir srovių ergeliuose, kurie didelės naudos niekam neatnešė. Bet išmintingas yra tas, kuris iš klaidų pasimokina. Šiandie, įstoję į naują kovą už tą pačią Lietuvos laisvę, pirmesnių klaidų nebekartojam.

Moteriškė, jei tik ji nėra nebylė, visuomet gali atkeršyti.

DAINOS ATSKLEIDŽIA LIETUVIŲ PRAEITĮ IR SIELOS YPATYBES

Kada Pradėta Įvertinti Lietuvių Dainas?

Mūsų tautos dainos yra gana senai atsiradusios. Yra žinių patiekta Vokiečių ir Lenkų rašytojų kad Lietuvių dainų jau būta tryliktame amžiuje. Senovėje dainos nebuvo renkamos į tomus, į jokias knygas, kaip kad dabar, bet ėjo iš vienų lūpų į kitas. Užtat daugelis dainų ir žūdavo. Kokia nors senutė mokėdavo daugybę dainų, persiskirdavo su šiuo pasauliu, kartu ir visas savo dainas nusinešdavo.

Kada Lietuva vis labiau pradėjo sueiti su kaimynėmis valstybėmis, pradeda užmiršti savo dainas ir įdomautis svetimomis. Kunigaikščiai, bajorai ir šiaip šviesesnieji pradėjo nuo taučiau skatis niekinti tautos papročius, papročius ir dainas. Ir tuo laiku, mūsų dainos buvo užsilikusios tik po šiaudiniu stogu, pas vargdienius protėvius kaimiečius. Gal jos būtų ir visiškai išnykę, kartu su jomis ir Lietuvių tauta.

Bet aštuonioliktame amžiuje, 1747 metais (kronologiją ir šiaip žinias imu iš Dainų Literatūros Vadovėlio, M. Biržiškos), kun. P. Rugys išleido Lietuvių kalbos mokslo apytyrą, kur nurodo Lietuvių kalbos senumą, dailumą, malonumą ir skambumą. Tą raštą išleisdamas įdėjo tris daineles, būtent: **"Anksti rytą, rytužėlį saulužė tekėjo", "Aš turėjau žirgužėlį mažą, ale gražų..." ir "Aš atsisakiau savo močiutei..."**

Rugys šitas daineles įdėjo savo raštan delto, kad parodyti Lietuvių kalbos dailumą. Šitos dainelės buvo parinktos su sušvelninančiomis galunėmis, ir aiškino kad tokių gražių žodžių yra gana daug lietuvių dainose.

Tas Rugio raštas buvo išverstas vokiečių kalbon, kuris ir pateko vokiečių rašytojams, Lesingui, Herderiui ir Goethei. Vokiečių rašytojams tas raštas labai patiko, ypač tos trys dainelės.

Jie pradeda įdomautis mūsų tautos dainomis, įdėti tautų rinkinin, ir net stebisi kad tokioj nežymioj tautoj yra tokių puikių kūrinių. Jie pradeda rinkti mūsų tautos dainas ir net pasinaudoja savo tautos kūriniams.

Pamačiusi mūsų tautos šviesuomenė kad svetimi rašytojai įdomaujas lietuvių dainomis, ir kad jų yra gana puikių, pradeda vėl grįžti prie savo tautos, pradeda vėl pažinti savo tautos dainas ir jas rinkti.

Po Rugio, pirmas dainų rinkėjas buvo Rėža, Mažosios Lietuvos neturtingo žvėjo sūnus. Mažas dar būdamas, dažnai jis girdėdavo kaip žvėjai plaukiodami po jūras dainuodavo, kurios dainos jam begalo patikdavo. Jis iš mažens pamylėjo dainas. Įgavęs kiek mokslo, jis pradėjo rinkti iš sodiečių dainas. Ir 1825 metais surinkęs 90 lietuvių dainų išleido Lietuvių dainyną, tai buvo Mažosios Lietuvos dainų dainynas.

Po Rėžos atsirado gana daug dainų rinkėjų. Ypač yra pasižymėję ir daug surinkę dainų Broliai Juškos, Jonas ir kunigas Antanas. Jie surinko ir išleido 2,500 dainų. Tas jų darbas buvo atliktas tarp 1880 ir 1883 metų. Tos dainos buvo išleista dviem tomais, vienas: — "Lietuviškos Dainos", antras: "Lietuviškos Svodbinės Dainos". Mūsų protėvių dainos daugiausia mini brolelį, sesutę, visokius karus, ir gamtą. Tas yra del to, kad senovės lietuviai gyveno tarp traškančių girių, mėlynų ežerų, ir būdavo labai dažnai užpuldinėjami iš visų pusių visokių priešų. Nenorėdami būti vergais kitoms tautoms turėdavo gintis iš paskutiniųjų, nes mėgdavo laisvę ir būdavo pasiryžę verčiau mirti negu priešui vergauti ir netekti laisvės. Taigi užklupus priešui, visi broleliai turėdavo joti į karą. Sesutės juos išleisdamos apdainuodavo, išleidusios apdainuodavo, belaukdamos grįžtančių irgi apdainuodavo visokiomis dainomis. Broleliai irgi karan išjoję dainuodavo palikę sesutes nuliūdusias. Tokiu būdu rasdavosi labai daug dainų mininčių karus.

Randame ir dabar dainų, kurios mini Normanų karus iš septyniolikto šimtmečio. Taip pat yra dainų mininčių karus su švedais. Iš dainų galima spręsti, kad mūsų protėvių turėta gana daug visokių priešų. Nes dainos tai yra tarsi liūdytojas koksai senų senovės. Dainose galima matyti kaip gyventa to laiko žmonių. Taipgi daug dainų randame istorinių, pav. apie Keistučio žirgą, apie Birutės Kalną ir k.

Gamtą apdainuojančių dainų yra gana puikių. Mat, senovės lietuviai, kaip jau minėjau, gyveno tarp traškančių girių ir vandeningų upių, kur vien pauk ščių dainos skambėjo visokiais balsais, naktimis žvaigždės mirgėjo pasakodamos nesuprantamas paslaptis, vienu žodžiu, žmogus su gamta labai artimai gyveno, ne taip kaip dabar daugelis gyvena miesto triukšme paskendę. Tada miestų nebuvo, ir po sodžius maža gyvendavo, o vis giriose, nes būdavo girioj kur pasislėpti nuo priešo. Taigi, taip artimai gyvendamas su gamta, tiek ją pamylėjo kaip tikrą savo močiutę. Ir ją mylėdamas apdainuoja visokiomis danomis, kokias tik sugalvoja.

Taigi matome dabar kokios dainos yra mums brangintinos. Galima sakyti kad dainos atgaivino mūsų tautą, nedavė jai žlugti. Nes matėm kaip šviesuomenė buvo pamiršus savo tautą, vien tik vargdieniai žmoneliai laikėsi savo tautos kalbos ir papročių, bet kad šviesuomenė nebūtų grįžus prie savo tautos, būtų mirus per laiką visa mūsų tauta, visi papročiai.

Bet kada dainos suįdomino kitų tautų rašytojus, jiems pradėjus įdomautis, grįžta ir mūsų rašytojai prie savo tautos, renka dainas, rašo raštus, ir kas kartas vis po biskį lietuvių literatūra turtėja. — **Artojas.**

Draugui

Neverk, jaunuoli, jei kada
Tau žmonės širdį dilgo —
Ieškok idėjoje paviego,
Ir jų kaip mat sutirps jėga;
Ir nors širdis skausmų pilna,
O akys ašaromis žvilga,
Nors jaučia dieną ilgą
Tavoji nekalta siela,
Bet tu neverk!... nes svieto akys
Vien juoksis ašaras išvydę,
O tavo skausmo nesupras!
Juk gailestis senai apakęs
Ir žemo jausmo tamsiu šydu
Padidins skaudančias žaizdas.

— **Marcinkevičius.**

Kiniečių Aforizmai

Jei žmogus lenta, koja nekalta.

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS
IŠVARJUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.

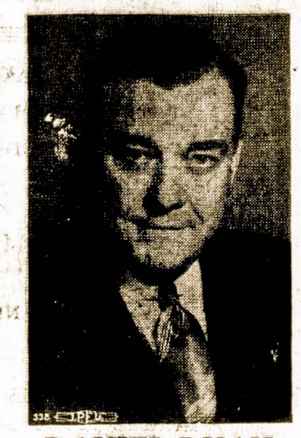

DANIEL RYAN
County Commissioner

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki
DR. B. PIERZYNSKI
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
3229 S. Morgan St. – Tel. VIrginia 7-1188
Jeigu neatsiliepia, telefonuokit PRospect 6-2424
Valandos: 8 iki 5; 7 iki 9 val. vakare
Treč. ir Šeštad. tik pagal susitarimą.

GERIAUSIOS SEKMĖS VISIEMS SANDARIEČIAMS
ŠVENČIANT "SANDAROS" 35 METŲ
SUKAKTĮ, LINKI:

ECONOMY MEAT MARKET
Mr. NORKUS, Sav.
2033 S. Halsted St. CAnal 6-4621

Nuoširdžiausi Sveikinimai ir Linkėjimai Sandarai
Šio Jubiliejaus Proga!

Moderniškasis Lakeside Rezorto Viešbutis

PRANAS BASTIS,
Savininkas

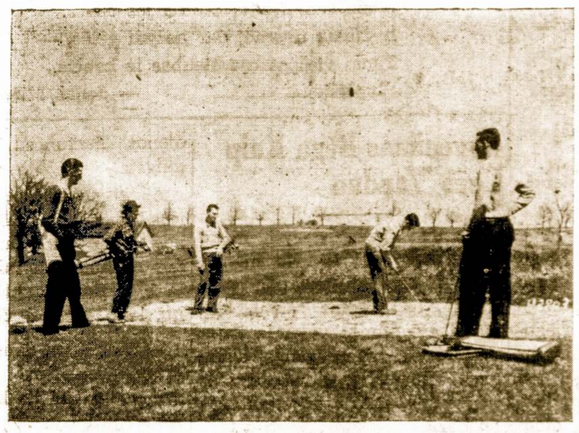

Puikusis Lakeside Rezorto Golfo Laukas

Lakeside Rezortas

Ant Puikaus Pewaukee Ežero Kranto — Telephone – Pewaukee 880 — Pewaukee, Wisconsin

Svarbus Gyvenimo Laikotarpis

Minint Sandaros 35 darbo metų sukaktį tenka trumpam sustoti ir pažvelgti atgal į nueitą kelią.

Vargiai ar atsiras lietuvis, kuris nebūtų girdėjęs Sandarą veikiant, o jos nuveikta buvo daug.

Sandara per visus tuos darbo metus dirbo, veikė ir trūsėsi tėvynei Lietuvai ir jos žmonėms, kartu neapleisdama ir šio krašto interesus. Niekas šiandien nebesuskaičiuos kiek sandariečiai aukavo Lietuvai visokiomis linksmomis ir liūdnomis progomis, kiek buvo dirbta kultūriniems parengimams pravesti ir kas buvo atlikta lietuviškai dvasiai palaikyti.

Nesigyrė Sandara savo nuveiktais darbais spaudoje, nedarė garsios ir triukšmingos propogandos, o tik dirbo tyliai, o visdelto nuolat ir nuolat atsirasdavo pajėgių žmonių, kurie suprato reikalo svarbą ir drąsiai papildydavo senųjų eiles.

Ateityje, manyčiau, sandariečiai neturėtų atsilikti nuo laiko bėgimo ir turėtų vis daugiau pasinaudoti sąvąją spauda populiarinant Sandaros idejas.

Sandarai tokią kultūros vagą pavyko išvaryti dėka jos gerų visuomenės veikėjų, kurie tą darbą nesustodami dirbo nuo jaunų dienų iki žilo plauko.

Ir mūsų, Sandaros 24-toji kuopa, turi vieną tokį darbštų narį, kuris į šią organizaciją įstojo jai susiorganizavus, ir joje aktyviai veikia jau 35 metus. Per visą tą laiką panešė visokių kritikų, šmeižtų bei užsipuolimų, bet dvasioje nepalūžo ir šiandien dar tebedirba Sandarai, kad ji būtų stipri ir naudinga mūsų tautai. Paminėtasis asmuo yra tai dabartinis Sandaros 24 kuopos pirmininkas, Kostas Jurgeliūnas. Tokių žmonių kaip p. Jurgeliūnas, kuris 35 metus nepailsamas aukavosi visuomenės labui, turime mažai, tad turime jį atatinkamai ir pagerbti. Lietuvai tokių veikėjų yra reikalinga, ypač šiandiena, kada pati tauta yra taip negailėstingai naikinama. — **Sandarietis.**

Keli Istoriniai Faktai Apie Aušros Vartus

Vilniaus Aušros Vartai, žinomi ne tik Lietuvoje, bet visame pasaulyje, yra jau daugiau kaip 300 metų senumo. Jų istorija tokia. Įbauginti totorių puolimų, Vilniaus gyventojai pasistatydino apie miestą mūro sieną, kurioje paliko penkis vartus, kuriuos saugojo dieną ir naktį.

Dabar vadinami Aušros Vartai buvo vieni iš tų penkių vartų, pastatyti ant kelio, kuris vedė į Krėvos ir Medininkų pilis. Dėl to jie seniau dar buvo vadinami Krėvės arba Medininkų vartais.

Kai vėliau rusų valdžia sienos mūrą ir kitus vartus griovė, Aušros Vartus paliko neliestus, nes juose jau buvo stebūklais pagarsėjęs šv. Marijos paveikslas, kurį žmonės labai lankė ir garbino. Kada tas stebuklingas paveikslas atsirado, tikrų žinių nėra, bet žinoma, kad paveikslas pagarsėjo ne tik visoje Lietuvoje ir Lenkijoje, bet ir visoje Europoje.

Ypatingai gausiai paveikslas buvo lankomas trečią sekmadienį po Velykų, per Sekmines ir trečią lapkričio mėn. sekmadienį, šv. M. Marijos Globos dieną.

Pradžioj Marijos paveikslas buvo pakabintas mūro sienoj, kur jį nuo lietaus ir sniego dengė medinės uždedamos durys. Į jį vedė siauri ir statūs laipteliai, kuriais maldingi žmonės lipdavo uždegti ir padėti prie paveikslo žvakių.

1671 metais vartų vietoje buvo pastatyta medinė koplytėlė. Padėjus stebukl. paveikslą į koplytėlę, jis buvo uždengtas brangių rankų darbo sidabriniu drabužiu, išmargintu rožėm, tulpėm, gvaizdikais, chrizentemom ir kitokiom gėlėm.

Meninė papuošimų vertė yra labai didelė. Dabar tyrinėtojai yra išaiškinę, kad jis darytas Vilniuje, vilniečių auksakalių.

Po 40 metų suviršum, kilus gaisrui ir med. koplytėlei sudegus, paveikslas iš ugnies išgelbėtas, perkeltas į šv. Teresės bažnyčią. 1819 met. pastatyta nauja, mūrinė koplyčia, kurion ir buvo perkeltas paveikslas.

Visi keleiviai, eidami pro Aušros Vartus, nusiimdavo kepures. Taip darė ne vien tik katalikai bet ir kitų tikėjimų žmonės.

Vienais Metais Vyresnis

Fridrichas Didis, kurs nemėgo ponių ir įgaudavo blogo ūpo, jeigu jam tekdavo per iškilmes su poniomis kalbėtis, vieną sykį priėjo prie gražios ponios V. B., kurią pažinojo iš savo jaunumės.

Jis stebėjos jos jauna išvaizda ir paklausė, nesivaržydamas: — "Kiek gi metų turi, tamsta, mano mieloji?"

Vidujiniai pasipiktinus, papuošė gražioji ponia savo veidą saldžia šypsena ir atsakė tvirtai: — "35 metus, Jūsų didenybe".

Ponia V. B. nepastebėjo, kad tuo pačiu akimoju šalia sustojo jos sūnus, augalotas kirasirų ritmeisteris.

— Taip, taip, — pritarė karalius ir pasišaukė ritmeisteri: — O kiek tamsta turi metų?

Šis gerai žinojo, kad Fridrichas nepakenčia neteisybės, bet labai mėgia tiksliai ir sumaningai tartą žodį, ir pridūrė gyvai: — "Vienais metais vyresnis už savo motiną!"

Kas aukštai neskrenda, niekuomet giliai nekrenta.

Sveikinimai ir Linkjjimai Sandarai

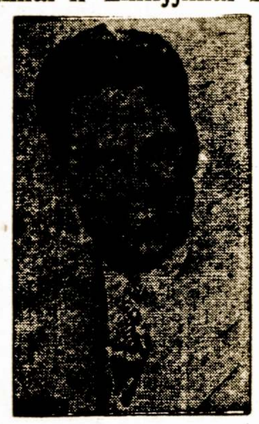

Reginald Du Bois
9-to Wardo Aldermanas

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai

SVEIKINAME SANDARIEČIUS, SKAITYTOJUS IR VISUS REMĖJUS ŠIŲ 35-KIŲ METŲ SUKAKTUVIŲ PROGA.

Dirbkime ir Aukokimės Savo Organizacijos ir Lietuvos Labui, Kad Ji Kogreičiausiai Taptų Vėl Laisva ir Nepriklausoma!

ALT. Sandaros 25-tos Kuopos Nariai ir Valdyba:

F. PLATKAUSKAS — Pirmininkas
J. GULBINIENĖ — Vice-Pirmininkė
A. VAIČAITIS — Raštininkas
M. K. ŠILIUS — Finansų Raštininkas
K. VILKEVIČIUS — Iždininkas

CHICAGO, ILLINOIS

GERIAUSIOS SEKMĖS VISIEMS SANDARIEČIAMS ŠVENČIANT "SANDAROS" 35 METŲ SUKAKTĮ, LINKI:
FRANK BOBRYTZKE
Commissioner of Cook County
Pres. Polish-American Democratic Organization

IŠTVERMĖS IR SEKMĖS SANDAROS TIKSLAMS ĮGYVENDINTI MININT JOS 35 METŲ JUBILIEJŲ, LINKI
CASIMIR GRIGLIK
SANITARINIO DISTRIKTO TRUSTYSAS
CHICAGOS MIESTE

IŠTVERMĖS IR SEKMĖS SANDAROS TIKSLAMS ĮGYVENDINTI MININT JOS 35 METŲ JUBILIEJŲ, LINKI
MUELLER BROS. LAUNDRY
2139 South California Avenue
Taupykit su "cash and carry"
Tel. BIshop 7-6277

GERIAUSIOS SEKMĖS VISIEMS SANDARIEČIAMS ŠVENČIANT "SANDAROS" 35 METŲ SUKAKTĮ, LINKI:
Edward Serek ir Visa Šeima
MODERN BAKERY
1950 W. CHICAGO AVE. BRunswick 8-8317

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.
URBAUER'S BAKERY
1414 W. 51st St. – YArds 7-5550

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.
ZYGMUNT JAKUBOWSKIS
SAVININKAS PIRMAEILĖS DEŠRŲ SĄKROVOS
3147 S. Morgan St. – Tel. YArds 7-3156

IŠTVERMĖS IR SEKMĖS SANDAROS TIKSLAMS ĮGYVENDINTI MININT JOS 35 METŲ JUBILIEJŲ, LINKI
STEVENS WET WASH LAUNDRY
3001 W. 51st Street — Tel. HEmlock 4-3723

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.
DR. J. A. PAUKŠTYS
4204 Archer Ave. – Tel. Lafayette 3-4949
Res. Lafayette 3-8297 Chicago, Illinois

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.
BALKAN MUSIC CO.
L. HLAD, Sav.
Muzikališki Instrumentai — Rekordai — Radios
Sevininkas Pirmaeilės Dešrų Pardavyklos

GERIAUSIOS SEKMĖS VISIEMS SANDARIEČIAMS ŠVENČIANT "SANDAROS" 35 METŲ SUKAKTĮ, LINKI:
Lawndale Savings & Loan Ass'n
3205 W. Cermak Rd. – Chicago, Ill.
Atidarykite Sau Taupymo Sąskaitą — BIshop 7-6530

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.
ASHLAND BRIDAL SHOP
HELEN TROIKE, Prop.
We specialize in Wedding Gowns
Bridesmaid gowns — Hats — Bands
4935 S. Ashland Ave. – Tel. YArds 7-7824

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.
COLUMBIA ROOFING CO.
P. KLUJKA, Užvaizda
3319 S. Morgan St.
Tel. YArds 7-0706 Rez. Tel. LAfayette 3-4557

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki
STEINBRECHER'S RECREATION
Wm. Steinbrecher, Savininkas
Wilson Steinbrecher, Užvaizda
2624 W. Cermak Rd. – Tel. BIshop 7-9676

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.
R. J. MRIZEK CO.
1801 South California Avenue
— Telefonas CRawford 7-1920-1921 —
Savo šeimyninėm iškilmėm, vestuvėm, bankietam, gimtadieniam, užsakykite iš anksto.
Reikalaukite Mrizek's Bohemian Ruginės Duonos, Mrizek's Balta Duona — Valgykit Mrizek's Doughnuts.

BROCKTON, MASS. GALI DIDŽIUOTIS SANDARIEČIŲ ĮSTEIGTU KLUBU

Sandaros Pionieriai Šioje Kolonijoje

Sandaros 24-toji kuopa devynių metų laikotarpyje paaugo ir sustiprėjo.

1940 metais ta kuopa turėjo vos 24 narius, o šiuo metu tas skaičius jau pasiekė iki 138 narių ir vis dar auga.

Iš narių, jau penki sandariečiai yra mirę. Štai jų vardai ir pavardės: Jonas Juodaitis, Simonas Tuinila, Mykolas Podžiūnas, Aleksas Waitkus ir Stanislovas Buiniauskas.

Geresnei veiklai išvystyti 1940 metais buvo įsigyti nuosavi namai. Juos sandariečiai nupirko skolintais pinigais, užmokėdami $5,500. Šiandieną tas namas jau yra žymiai pagerintas ir turi visus kliubo įrengimus, tad, aišku, ir jo vertė dabar būtų keletą kartų didesnė. Šiemet rįžtasi tą namą penkiom pėdom padidinti, tuo pačiu padidės ir kliubas su svetaine. Bus įrengta ir scena. Tad tos patalpos ateityje bus galima naudoti ir visokiems parengimams. Skolų tas namas jau jokių nebeturi.

Namo administravimo metu buvo šeši pirmininkai: Vaclovas Šarkus, Tamas Miliauskas, Kastantas Jurgeliūnas, Adomas Biekšia, Andrius Jonitis ir dabartinis pirmininkas K. Jurgeliūnas. Vice-pirm. šiuo metu yra p. Jurgis Stukas, protokolų sekret. Adomas Jazukevičius, fin. sekret. A. Patelčius, iždin. A. Strumskis; direktoriai: S. Dargis, F. Miliauskas, J Jančiūnas; tvarkdarys: V. Šarkus.

Praeityje kliubui yra daug pasidarbavęs p. Norkus, K. Čirbulėnas, S. Šarkis, senelis V. Vervečka.

Finansų sekretorius — A. Petelčius irgi yra gabus ir uolus savo pareigose. Jis turi darbo daug, bet knygas tvarko gerai. Iždininkas A. Strumskis kliubo išlaidose yra taupus. Kiti valdybos nariai nuo pirmųjų darbštumu irgi neatsilieka.

P-nas J. Zalinkas, kuris anksčiau buvo klubo valdyboje ir nemažai ten įdėjo savo pastangų, šiuo metu serga paralyžium. Linkime jam kuo greičiau pasveikti.

Mūsų narys P. Shatas irgi guli ligoninėje, jis susižeidė nelaimingai krisdamas savo name.

Mes turime ir biznierių, bet jų nėra daug. Štai jie: Vincas Zinkevičius — krautuvės savininkas. Jo žentas, Antanas Jančiūnas — package store savininkas. Abudu yra dideli patriotai ir visuomet stambiomis sumomis remia lietuvišką reikalą. Toliau p. Stanley Grize, — Dugey's package store savininkas; Juozas Samuolis — turi valgomų daiktų krautuvę, uolus biznierius ir geras aukotojas. Jonas Kašėta — valgomų daiktų krautuvės savininkas; neseniai grįžęs iš kariuomenės, bet jau tvirtai stovįs biznio kelyje. Petras Vaičiūnas stambus žemės savininkas. Turi užpirkęs sklypus jūros pakraščiuose, vasarinių namų statymui. Šiuo metu jis pardavinėja lotus ant Cape Cod. Šis sandarietis visuomet buvo jautrus visiems lietuviškiems reikalams ir niekuomet neatsisakydavo, esant reikalui, paremti stambia suma pinigų.

P-nas K. Jurgeliūnas — namų pardavimo ir apdraudos atstovas, irgi daug aukavęs. P. A. Strumskis yra gabus laikrodininkas.

Turime ir ūkininkų: Jonas Usevičius — turi daug gyvulių; Jonas Talačka — savininkas paukščių ūkio. Turi kalakutų, ančių, vištų ir tt.

Šiuo metu į Brocktoną nemažai privažiavo buvusių tremtinių. Jų esama apie 75. Kadangi dabar darbų sumažėjo, tai jiems geresnį darbą gauti sunku. Bet nežiūrint to, naujai atvykę pradeda veikti. Jau yra sudarytas jų choras, vadovaujamas p. Jurgio Strazdo. Choras turi gerų balsų ir gerai pralavintų dainininkų.

Susiorganizavo ir šokėjų grupė. Jai vadovauja gabi mokytoja p-lė R. Špokevičiutė.

Tikėsimės, kad mūsų naujieji broliai ir sesės žengs toliau mūsų pramintose pėdose ir nepagailės jaunųjų energijos varant pirmyn lietuviškos kultūros darbą. — **Adomas Jazukevičius.**

Tikslumo Ieškant

Redaktorius (jaunam bendradarbiui): "Svarbiausia, ko aš reikalauju yra duoti tikras, tikslias ir neabejotinas žinias. Supranti.

Kitą rytą reporteris atneša savo pirmąjį susirinkimo atreferavimą.

Redaktorius: "Kokius čia niekus tamsta esi surašęs:" "Į kalbėtoją iš salės buvo atkreiptos 199 akys. Ką tai reiškia?"

"Bet, pone redaktoriau" — ginasi jaunuolis: "Tamsta man įsakei duoti tiktai tikslių žinių, o ar aš kaltas, jei vienas klausytojas buvo tik su viena akim?"

Medis 5,000 Metų Senumo

Seniausias žinomas gyvas medis, o podraug ir seniausia būtybė pasaulyje yra viena cipresa, auganti Afrikos pietuose — Santa Maria del Tule. Mokslininkai ir tyrėjai duoda šiam seniausiam medžiui, kurs skaitomas milžinu tarp saviškių, mažiausiai 5,000 metų senumo.

1803 metais surado ją vokiečių gamtininkas Aleksandras v. Humboldtas, keliaudamas mokslo reikalais per atogražų Afriką ir sužinojo iš vietinių gyventojų įdomią to medžio istoriją.

Šio šimtmečio pradžioje vokiečių tyrėjas ir keliauninkas v. Šrenkas aplankė Meksiką ir nuvyko į Santa Maria del Tule apžiūrėti tą garsųjį medį. Šrenkas rado tą gilios senovės gyvą medį dar tebežaliuojantį arti 40 metrų kamieno. Vietos kaimo vyresnysis neleido medžio gręžti, kad galima būtų tiksliau jo amžius nustatyti, nes bijojo, kad tai galėtų medžiui pakenkti. Vienok tikrai žinoma — ši cipresa yra kur kas senesnė už Cheopso piramidę.

Jei neturi laiko sirgti, tada ir liga dažnai palaukia.

Sveikinimai ir Linkjjimai Sandarai

IŠTVERMĖS IR SEKMĖS SANDAROS TIKSLAMS ĮGYVENDINTI MININT JOS 35 METŲ JUBILIEJŲ, LINKI

Emil V. Pacini

10-to Wardo Aldermanas

IŠTVERMĖS IR SEKMĖS SANDAROS TIKSLAMS ĮGYVENDINTI MININT JOS 35 METŲ JUBILIEJŲ, LINKI

CLARENCE P. WAGNER

14-to Wardo Aldermanas

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki

KLEMENT & KLEMENT

1213 So. Halsted Street

SOCIETY BRAND CLOTHING

Geriausios Rūšies Drapanos, tai Mūsų Speciališkumas.

Įvairiausi Siūtai, Tapkotai ir Overkotai

Atdara Pirmadienių ir Ketvirtadienių Vakarais ir Sekmadieniais Visą Dieną

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki

Randolph Paper & Bag Co.

907-909 W. Randolph St. — MOnroe 6-2398-2399

175 S. Water Market — SEeley 3-5552

7050 South State Street — RAdcliffe 3-3239

1600 S. Canal Street — SEeley 8-1700

Sutaupysit nuo 10 iki 15% jeigu pirksite "cash and carry"

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki

KRISTUPAS ir FRANCES AMBROSE TAVERN

Degtinė, vynas, alus ir malonus patarnavimas visiems.

2631 W. 39th Pl. Tel. VIrginia 7-9141

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki

43rd ST. DRUG STORE

K. S. JONAITIS, R. Ph.

Prescription Druggists

2735 West 43rd St. – Chicago, Ill.

Telefonas VIrginia 7-9695

GERIAUSIOS SEKMĖS VISIEMS SANDARIEČIAMS ŠVENČIANT "SANDAROS" 35 METŲ SUKAKTĮ, LINKI:

SLOAN'S DEPARTMENT STORE

7042 S. Western Ave. – Prospect 6-7002

Sveikinimai ir Geriausi Linkėjimai

ILGIAUSIŲ IR LAIMINGIAUSIŲ METŲ LINKIU SANDARAI IR JOS VISAM ŠTABUI ŠIŲ 35 METŲ JUBILIEJAUS PROGA

ESCULAPAS

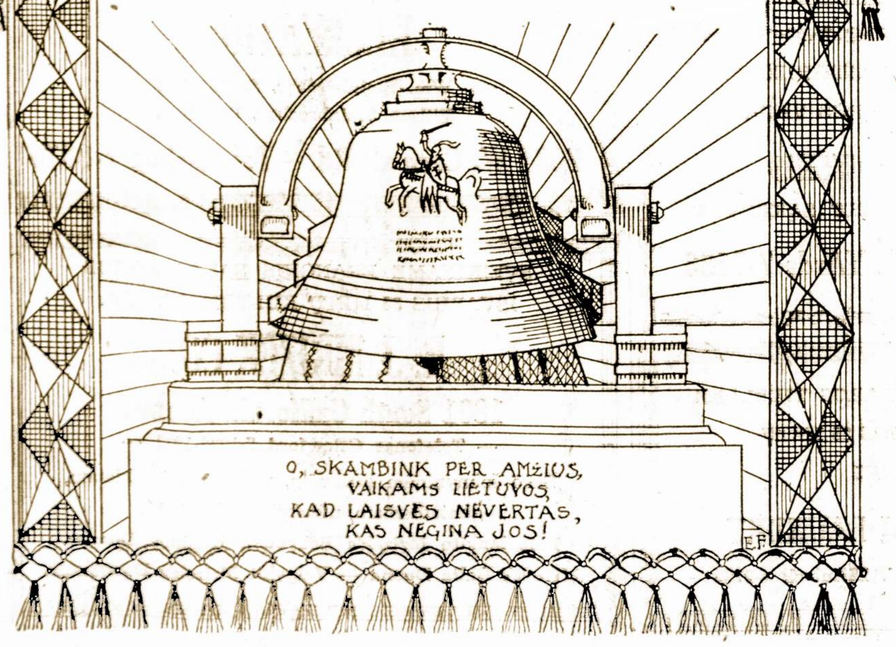

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.

GENERAL SAUSAGE COMPANY

STANLEY STOKLOSA, Prop.

2001 Blue Island Avenue

Telefonas CAnal 6-6900

GERIAUSIOS SEKMĖS VISIEMS SANDARIEČIAMS ŠVENČIANT "SANDAROS" 35 METŲ SUKAKTĮ, LINKI:

JERRY RUDA MEAT MARKET

JERRY RUDA, JAKOB RUDA ir WL. WOJCIK

2735 West Cermak Road

Prekės Visuomet Šviežios — Didelis Pasirinkimas

Kainos Prieinamos — Mandagus Patarnavimas

Telefonas: BIshop 7-5848

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.

HENRYK ALVIN PATKA

LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

48-ta ir Hermitage Avenue

Telefonas: YArds 7-3713

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.

MARY'S TAVERN

JUOZAS ir MARIJA CEKUS

SAVININKAI GRAŽIOS TAVERNOS

Specialūs Staliukai Ponioms

4504 S. Justine St – Tel. YArds 7-5873

Graži erdvi svetainė susirinkimams, vestuvėms, pasilinksminimams ir kitiems reikalams

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki

SANGAMON CLUB TAVERN

11801 S. Sangamon St. – COm. 4-0610

JOSEPH DYREK, Savininkas

Graži Taverna—Įvairūs Gėrimai ir Salė Artistiškai Ištaisyta Vestuvėms Mitingams ir kitokiems Pobuviams

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.

PILSEN RECREATION

1509 W. 18th St. – Chicago, Ill.

Brunswick Alleys — Air Conditioned

SEeley 3-9720

Karti Sielos Skunda

Gyvenimo Kelionės Draugams

Aš liūdnas, paniuręs einu sau taku. Vienuma ir tuštuma — mano palydovai. Niekam nekliudau — niekam kelio nepastoju...

Kodel nuo manęs visi šalinasi, kodel piktas juokas, pikti žodžiai mane lydi?

Sako — aš nuobodus, — kaip rudens vėjo rauda, kaip šaltos jo nuolatinės ašaros, aš nuobodus...

Nuobodus... na tai ir eikit savo keliais, juk aš jums nekliudau!

Tai kodel gi jūs į mane einat, mane kalbinat, o paskui pikti ir paniurę nuo manęs šalinatės? Kodel?

Jūs nežinot?

Tai aš jums pasakysiu...

Todel, kad mano sieloj, kaip veidrody, jūs matote savo sielos gelmes. O jos netokios, kokias norėtumet matyti!

Norėtumet matyti gražiausių gėlių darželį, gi matot — šiukšlyną.

Jūs matot svajones purvais aptaškytas, matot, kad aukštieji norai, troškimai — tai tik kvaili vaikų žaislai, kuriuos užmiršta, vos tik suskamba aukso trupinėliai ar sušlama banknotų pluokšteliai!

Jūs matot kasdieninę, nuobodžią gyvenimo dramą: siela veržiasi prie Amžino Grožio, prie amžinos Tiesos, — gi braidžioja pykčio ir meio purvynėj!

Širdis ilgisi visagalinčios, nau jus pasaulius kuriančios, savo liepsna visada deginančios Meilės, mes gi jai duodam už auksą nupirktus nuobodžius Tikrosios meilės šešėlius...

Lengva apgauti žmonės, lengva pykčio vietoj parodyti meilę, lengva šilkais papuoštu akmeniu skelti artimui į galvą, bet sunku, oi kaip sunku, apgauti savo sielą!

Rudens vėjo raudoj mes ne kartą užgirstam jos vaitojimą, pro girtą, klaikų, ašarų kupiną juoką veržiasi jos ilgėsio šauksmas...

O, kaip to šauksmo mes bijom! O, kaip norėtum jį paskandinti degtinėj, nupirktoj meilėj, butaforiniam grožy, užslopinti kasdieniniais nuobodžiais rūpesniais!...

Mano sielos gelmėse, kaip veidrodyje, jūs matot savo sielos tragediją.

Todel jūs ir bėgat nuo manęs... Todel ir pykstat — aš jums šiukšlyno ramumą ardau!

Tai bėkit, bėkit ko toliausia! Nuo manęs išbėgt nesunku, bet nuo savo sielos — nepabėgsit: pavasario gėlės, mergaitės šypsena jums primins sielos ilgesio šauksmą!

Bėkit! įsikniskite purvynan, iškelkit snukius prie saulutės spindulių ir kartokit:

— Ak, kaip gera, malonu, gražu!

Gi jūsų siela, lyg aidas, jums šnabždės: — Liūdna, tuščia, neramu...

Broliukai! Palaukit, sustokit!

Juk mes nelaimingos gyvenimo kelionės draugai!

Duokite rankas!

Susitarę pagalvosim, — kaip išbristi mums purvyną, pažaboti šiaurės vėją, išblaškyti, išvaikyti juodą būrį debesų, — kaip nulenkti melsvą dangų, kaip surinkti žvaigždeles!...

Eisim kalnais, eisim kloniais, eisim dienas ir naktis, — gal surasime takelį gal prieisim tą šalelę, kur apleidus mus bedalius, miega ilsisi Viltis!...

— J. G-šas.

Su Sąlyga

Tėvas: "Sūneli, dovanok Aliutei, matai kaip ji verkia! Ji dar gali naktį numirti ir tada tu labai gailėsies, kad ginčijais su maža sesute."

Brolelis: "Gerai: Dabar aš jai atleisiu. Bet jei ji rytoj bus gyva, tada ji gaus pipirų."

Amerikiečių Viešo Opinija

Ne Visi Karo Kriminalistai Tapo Nubausti

Sąršy su J. V. teisėjo Jackson pareiškimu, jog vokiečių karo nusikaltėliai pamatuotai buvo nubausti, "Chicago Daily Tribune" pastebi:

"Justice" Jackson also found another pretext in Germany's violation of treaties of friendship and nonaggression with 12 nations, tho such treaties as the Kellogg-Briand pact also carried no criminal liability for states or individuals who broke treaties. Jackson here chose to disregard the fact that if this were a valid evidence of German guilt, it was equally valid in its application to Russia for soviet violation of nonaggresion treaties with Finland, Poland, Lithuania, Latvia, Estonia, Japan, and China, and for its forcible exacution of territorial concessions from Romania.

Mr. Jackson also found it convenient to overlook the fact that all of these actions were in defiance of the Kellogg-Briand pact, of which Russia was a signatory. He had no scruples in associating himself in the prosecution with Russians before Russian judges.

Didžioji išmintis nieko nepadarys, jei mažoji neateis į pagalbą.

Mandagus Vaikas

"Ar tu bažnyčioj mandagiai ir padoriai elgeis?" — klausia motina mažosios Girdutės.

"Taip, mamyt. Vienas ponas priėjo prie manęs su pilna pinigų lėkšte, bet aš atsakiau: "Ne, ačiu, aš iš svetimų nieko neimu" rimtai atsako mergaitė.

Fygos tris kartus maistingesnės už duoną.

ĮSTVERMĖS IR SEKMĖS SANDAROS TIKSLAMS ĮGYVENDINTI MININT JOS 35 METŲ JUBILIEJŲ, LINKI

RYE-TINA'S RYE

A FAMOUS BOHEMIAN RYE BREAD

"WHERE TO BUY IT"

RYTINA BAKING CO.

4629 S. Hermitage – Tel. FRontier 6-3236

Ilgiausių ir Lamingiausių Metų Sandarai

ĮSTVERMĖS IR SEKMĖS SANDAROS TIKSLAMS ĮGYVENDINTI MININT JOS 35 METŲ JUBILIEJŲ, LINKI

LIETUVIŲ TAUTIŠKŲ KAPINIŲ

Valdyba ir Direktoriai

A. TAMKEVIČIA, President
J. ZALATORIS, Secretary
K. STUPARAS, Vice-President
J. BALCHUNAS, Teasurer
VICTOR J. SCHULTZ, Manager

MANAGING TRUSTEES
J. BALCHUNAS — K. STUPARAS

BOARD OF TRUSTEES

J. BALCHUNAS, P. DAUBARAS, K. MATIKONIS, A. NARBUTAS, G. K. RIMKUS, X. SHAIKUS, J. ŠKUTAS, K. STUPARAS, A. TAMKEVIČIA, J. ZALATORIS

Lithuanian National Cemetery

VILLAGE OF JUSTICE, ILLINOIS

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.

DR. V. ŠIMKUS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Akinius Pritaiko

744 West 35th St. – YArds 7-3146

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS

Valandos: 10 iki 8. — Trečiadienais tik susitarus

4003 Archer Ave. – Tel. YArds 7-7772

Truputį į rytus nuo California

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki

DIVISION STREET DEPARTMENT

Young Men's Christian Association of Chicago

1621 WEST DIVISION STREET

Willard A. Gullicksen, Chairman of The BOARD OF DIRECTORS

Richard A. Maske, Executive Secretary

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.

EDWARD'S STORE FOR MEN

BROLIAI ZIELINSCY, Sav.

8841 S. Commercial Ave. – REgent 4-0334

Didelis Pasirinkimas — Kainos Prieinamos

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki

JOE'S MARKET

JOS. A. KOCIBENSKI, Savininkas

Didelis Pasirinkimas — Prekės Šviežios — Kainos Žemos

3059 W. 39th Pl. – VIrginia 7-8374

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.

JOHN F. O'TOOLE

Master-in-Chancery — Sperior Court

7 South Dearborn Street

CHICAGO — FRanklin 2-3232

GERIAUSIOS SEKMĖS VISIEMS SANDARIEČIAMS ŠVENČIANT "SANDAROS" 35 METŲ SUKAKTĮ, LINKI:

Mickey's Linen & Towel Co.

4501 W. Addison – Tel. KIldare 5-7211

Complete Linen and Cabinet Towel Service

GREETINGS to the SANDARA 35th Anniversary

JAMES J. McDERMOTT

Judge of the Superior Court of Cook County

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.

KWAIN'S CENTRALIA STORE

MEATS and GROCERIES

2500 W. 45th St. – Chicago, Ill.

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.

CAREFUL CLEANERS

3511 S. Halsted St. – YArds 7-0437-0438

GARMENS, DRAPES AND RUGS EXPERTLY CLEANED.

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.

KARTANAS PHARMACY

A. KARTANAS, R. Ph.

2458 W. 69th St. – Tel. REpublic 7-9868

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.

A. F. MURMAN & CO.

Paultry and Veal Wholesale Only

951 FULTON MARKET — CHICAGO, ILL.

Tel. HAymarket 1-8726-8727

GERIAUSIOS SEKMĖS VISIEMS SANDARIEČIAMS ŠVENČIANT "SANDAROS" 35 METŲ SUKAKTĮ, LINKI:

J. J. STORGUL

Plumbing and Heating Co.

2218 W. CERMAK ROAD — VIrginia 7-6765

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki

HENRY STUCKART

ED. BERNDT, Sav.

LEADING DEALERS IN APPLIANCES

Gas Ranges, Gas Heaters and Circulation Heaters

2511-19 Archer Ave. – VIctory 2-6600

WORCESTER, MASS. STOVI PIRMOSE LIETUVIŠKOS VEIKLOS EILĖSE

Žvilgsnis į Worcesterio Lietuvius

Worcesterio lietuvių kolonija, būdama lietuvių gausumu bene 5-je ar 6-je vietoje J. A. Valstijose, yra užėmusi tautiniai kultūrinėje, visuomeninėje bei politinėje veikloje lietuvių išeivijoje JAV. jai deramą vietą.

Yra skaitoma, jog Worcesteryje gyvena per 15,000 lietuvių, kurių dauguma, — reikia pasidžiaugti , — yra entuziastingi lietuviai patriotai ir puikūs J. A. V. piliečiai. Peržvelgus, nors trumpai, Worcesterio lietuvių savo mielosios Tevynės Lietuvos labui atliktus bei atliekamus darbus, jų paryškinimui pridėję keletą reikšmingesnių skaitmenų, susidarysime pilnesnį vaizdą apie pačią Worcesterio lietuvių koloniją, bet jos įnašą lietuvių tautai ir antrajai savo tėvynei — JAV.

Worcesteryje gražiai veikia dvi lietuvių R. Kat. parapijos ir bažnyčios; viena jų išlaiko parapijinę mokyklą, kurią lanka daugelis vietinių lietuviukų. Ūkinio socialiniai politinio darbo, veikimo priešakyje be sroviniu organizacijų, stovi Lietuvių Pašalpinis Ūkėsų Klubas, gausus nariais, turtingas nuosavybe (turi savo rūmus ir vasarnamį), pagarbos vertas tautiniai demokratine veikla. Šis klubas yra vietinių lietuvių darbo, solidarumo, tautinio atsparumo simbolis ir pasididžiavimas. Jo vidut. metinis pelnas per $40,000 byloja apie finansinį pajėgumą, tuo pačiu ir medžiaginę atsparą lietuviško darbo bare.

Worcesteryje darniai veikia daugiau nei 50-ts lietuviškųjų, srovinių, ūkinių, religinių, kultūrinių, karitatyvinių ir kit. pobūdžio organizacijų. Čia išleidžiamas ir tautinės minties savaitraštis "Amerikos Lietuvis". Paminėtinas ir viet. lietuvių jaunimo kūrinys — būgninikų korpusas, laimėjęs šią vasarą tos rūšies valžybose 1-ją vietą.

Ypatingos pagarbos ir dėmesio užsipelnęs veiksnys vietos kolonijoje, ypač naujakuriuose, tremtiniuose, — tai Tremtinių Įkurdinimo Komitetas, sudarytas iš įv. liet. organizacijų atstovų sroviniu pagrindu. Šis K-tas visai užpelnytai gali didžiuotis nuveiktais kilniais darbais ir gražiais savo veiklos vaisiais. Imigr. K-tas, didelėmis pastangomis ir pasišventimu, yra padaręs per 500 darbo-buto sutarčių, tuo būdu suteikdamas galimybę daugeliui tremtinių lietuvių pasiekt 4-rių laisvių šalį — J.A.V.! Jau apie 400 tremtinių yra įsikūrę Worcesteryje, ir kiek apystovos leidžia, įsijungia į viet. lietuvių organizacijas bei liet. kultūrinio visuomeninio darbo baran. Susiorganizavęs tremtinių meno koletktyvas su pirmuoju savo pasirodymu 19 lapkričio, šiais metais žengia į sceną!

Minimas Imigr. K-tas yra pravedęs keletą aukų rinkimo vajų, kurio paskutinio vaisius $4,500 įnešta Centr. Balfo kason. Be to, jis yra pasiuntęs nemaža maisto ir aprangos siuntinių vargstantiems broliams—sesėms lietuviams DP's stovyklose.

Kita kilni, apolitinė, karitatyvinė organizacija, veikianti tik Mass. valstijos ribose iš visų JAV., yra Lietuvai Remti Drja. Ji sudaryta iš įv. lietuviškųjų organizacijų atstovų ir yra atlikusi didelį šalpos darbą, maisto, drabužių, apavo siuntomis paremdama daugelį vargstančių lietuvių tremtinių išvietintųjų stovyklose Europoje. Šios organizacijos Centras randasi Worcesteryje. Vaizdumo dėliai tenka priminti, jog vien tik Worcesterio L. R. Dr-jos skyrius per 2-jus metus yra pasiuntęs liet. tremtiniams per 800 vertingų pakietų, suaukotų geraširdžių viet. lietuvių bei skyriaus lėšomis įgytų.

Išimtinai čia tenka apsistoti ties viena seniausių vietinių organizacijų, būtent, Sandaros 16-ja kuopa. Ji, kaip ir šios organizacijos organas — savaitraštis "Sandara", šių metų lapkričio mėn. švenčia 35-rių metų visuomeniniai, kultūr. tautiniai politinės veiklos jubiliejų. Aktyviai dalyvaudama Sandaros 16-toji kuopa viet. lietuvių gyvenime, ji nuolat stovi tautiniai demokratinės minties ir Lietuvos Laisvės kovos sargyboje! Kad ir kukliais savo ištekliais, Sandaros 16-toji kuopa nuoširdžiai remia Lietuvos Nepriklau somybės atstatymo kovą, dažnais atvėjais skirdama tai kovai vadovaujantiems veiksniams pinigines aukas. Lietuvių Kongreso New Yorke proga ši kuopa, siųsdamą savo delegatus, skiria A. L. Tarybai ir $50.00 auką!

Varydama ir kultur.-meninėje veikloje Sandaros 16-ji kuopa gražų darbo barą, 35-rių metų jubiliejų atžymi scenos veikalu — M. Petrausko "Muluninku ir Kaminkrečiu", kurį lapkričio 20 d. Worcesteryje išpildo So. Bostono Gabijos choras ir aktoriai.

Baigiant šį trumpą rašinėlį, kuriuo, suprantama, neįmanoma išsamiau apžvelgti Worcesterio lietuvių kolonijos gyvenimo, tenka prisiminti ir vieną svarbų faktą, iškėlusį lietuvių, kaip tautinės grupės, vardą kitų Worcesterio tautinių grupių tarpe. II-jo Pasaulinio karo metu, iki tol būdami gan kuklūs ir be pretenzijų Worcesterio lietuviai sugebėjo išpirkti JAV. laisvės paskolos bonų-lakštų už daugiau, nei $1,000,000 (milijoną) dolerių!

Šiuo savo įnašu Worcesterio lietuviai aukštai iškėlė lietuvio vardą kitų tautinių JAV. grupių — tautų tarpe, tuo išdidžiai įrodydami savo pilną subrendimą ne tik tautiniai — lietuviška prasme, bet ir gerų, patriotingų JAV. piliečių pareigų supratimo ir išpildymo prasme.

Kraujuose pasriuvusi, okupanto teriojama Tėvynė Lietuva, turėdama tiek kilniaširdžių, darbščių, tautiniai užgrūdintų dukrų-sūnų kaip Worcesterio lietuviai, gali būti tikra savo Prisikėlimu. — **P. Alis.**

Blaivus Pamokslas

Kartą Anglijoje keliaujantis pamokslininkas sako pamokslą ir baisiais vaizdais nupasakoja girtuoklio likimą. Norėdamas pavyzdžiu savo klausytojams ryškiau gerąsias blaivybės pusės nupasakoti, taria jis:

— Įsivaizduokim sau, kad čia stovi dvi bačkos, viena — pilna alaus, kita vandens. Jei aš privesiu asilą prie jų, — kurią jis bačką pasirinks?

— Vandens bačką, — sušuko vienas iš klausytojų.

— Visai teisinga, — pastebėjo pamokslininkas, — bet kodel jis pasirinktų vandens bačką?

— Todėl, kad jis asilas, — sušuko kitas klausytojas.

Rojaus Sodne (tarp Tigro ir Eufrato upių) nėra nei vienos obelies. Ten obelės negali visai augti.

Pasakaitė Apie Vieną Gudrų Kaimietį

Jau miega amžinu miegu turtingas dvarininkas Komaras, tačiau dar ir šiandien su šypsena prisimenama to žmogaus keistas būdas. Jis pasak šimtmečių senelių, nepaprastai nekentęs šunų, už kurių vieno nuduobimą mokėjo po penkius rublius. Bet negi važiuosi pas poną prisikrovęs pilną vežimą "nabašninkų" šunų. Nepatogu. Tai jam užteko pristatyti tik vienas šunų uodegas.

Tais laikais kaimuose buvo pilna valkatų šunų, tad visi šokosi į šį pelningą "Šunrieznikystės" darbą. Bet kam negaila buvo naikinti gerus, mylimus šunelius. Juk už uodegas ponas moka pinigus — tarė sau kaimiečiai ir pradėjo nebemušti šunų, o gaudyti ir kapoti jiems uodegas.

Vieną kartą važiuoja sau Skamaičių kaimu (Gudžiūnų v., Kėdainių apskr.) ponas. Ti... kad ims pulti jį "beuodegiai"— kaimo šunys. Ponas sustabdė arklį ir negali atsistebėti be- uodegiais.

Paskiau kad ims žuoktis iš viso pilvo (mat suprato kame dalykas). Nuo to laiko jau reikėjo drauge su uodega pristatyti ir šunies lūpas, kas liudijo, kad šunelis tikrai nebegyvas.

SKAITYKITE "SANDARĄ"

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki

J. STERLING MORTON HIGH SCHOOL
AND
JUNIOR COLLEGE
2541 S. Austin Blvd. — Cicero, Illinois
Telephone LAwndale 1-3480

BOARD of DIRECTORS
EDWARD W. CHODL, Pres.
JOSEPH F. MRIZEK, Secy
OTTO PECHA, Jr.
GEORGE TROSCH
CHARLES MATT

ADMINISTRATORS
W. P. MacLEAN, Supt.
A. R. MOORE, Ass't. Supt.
E. W. BLAIR, Ass't. Supt.

GERIAUSIOS SEKMĖS VISIEMS SANDARIEČIAMS
ŠVENČIANT "SANDAROS" 35 METŲ
SUKAKTĮ, LINKI:
SIEVERT ELECTRIC CO.
1349 N. Bauwans St. — Tel. ARmitage 6-8300

GERIAUSIOS SEKMĖS VISIEMS SANDARIEČIAMS
ŠVENČIANT "SANDAROS" 35 METŲ
SUKAKTĮ, LINKI:
John J. Duffy - Michael B. O'Brien
Alderman — Treasurer
THOMAS C. DONOVAN
PRESIDENT
of the 19th Ward
Regular Democratic Organization
9449 S. Ashland Ove.
THOMAS D. NASH — Ward Committeeman
MRS. EDITHJOYCE — Ward Committeewoman

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS
IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.
CHRISTOPHER ROONEY
Chief of Police
of
Cicero, Illinois

IŠTVERMĖS IR SEKMĖS SANDAROS TIKSLAMS
ĮGYVENDINTI MININT JOS 35 METŲ
JUBILIEJŲ, LINKI
UNITED BUCHERS PACKING CO.
YOUR ASSURANCE of QUALITY MEAT
1152 Fulton Street — Tel. MOnroe 6-7330

GERIAUSIOS SEKMĖS VISIEMS SANDARIEČIAMS
ŠVENČIANT "SANDAROS" 35 METŲ
SUKAKTĮ, LINKI:
EDWARD F. VYZRAL
ALDERMAN
15-to Wardo

IŠTVERMĖS IR SEKMĖS SANDAROS TIKSLAMS
ĮGYVENDINTI MININT JOS 35 METŲ
JUBILIEJŲ, LINKI
WILLIAM G. MILOTA
City Treasurer
and
Ward Committeeman
23rd Ward
Democratic Organization

IŠTVERMĖS IR SEKMĖS SANDAROS TIKSLAMS
ĮGYVENDINTI MININT JOS 35 METŲ
JUBILIEJŲ, LINKI
Lawn Savings & Loan Association
3% CURRENT DIVIDENDS 3%
3519 W. 63rd Street — Walbrook 5-6500
Wm. KRUEGER, Pres.

SVEIKINAME BRANGIUS SANDARIEČIUS
IŠVARIUS 35 METŲ KULTŪROS VAGĄ.
E. MARVIN CAPOUCH
Pilice Magistrate
Raštinės — Lawndale 1-8640 — Cicero 57
4937 W. 25th St. — Cicero, Ill.

GREETINGS ON YOUR 35th ANNIVERSARY!
SECOND FEDERAL SAVINGS
and Loan Association
26th and PULASKI ROAD — CRawford 7-8500
A FRIENDLY SAVINGS INSTITUTION

IŠTVERMĖS IR SEKMĖS SANDAROS TIKSLAMS
ĮGYVENDINTI MININT JOS 35 METŲ
JUBILIEJŲ, LINKI
FULTON MEAT CO.
WLADISLAW NIEMCZURA, Sav.
Skoninga Įvairios Rūšies Mėsa
921-23 Fulton Market — MOnroe 6-8115

Ilgiausių ir Laimingiausių Metų Sandarai Linki
PETER and ANNA KONAT
SAVININKAI
PIRMAEILĖS TAVERNOS
2649 W. 47th St. — Tel. VIrginia 7-8760

Sveikinimai ri Geri Linkėjimai Sandarai!
GERIAUSIOS SEKMĖS VISIEMS SANDARIEČIAMS
ŠVENČIANT "SANDAROS" 35 METŲ
SUKAKTĮ, LINKI:

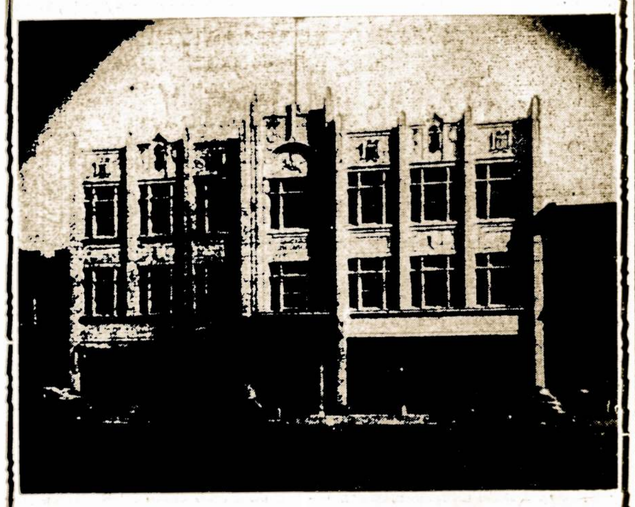

VALDYBA
GEORGE M. CHERNAUCKAS, Prezidentas
JOHN JACKA, Vice-Prezidentas
ADOLPH KAULAKIS, Sekretorius
JOE BALCHUNAS, Iždininkas-Menadžieris

DIREKTORIAI
JOE BALCHUNAS — PETER P. KILLIS
GEO M. CHERNACKAS — WILLIAM KRISČIUNAS
JOHN JACKA — PAUL PETRAITIS
ADOLPH KAULAKIS — PRANAS MEDALINSKAS
JOSEPH P. VARKALA

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJA
ir
AUDITORIUM TAVERN
3133-37 So. Halsted St. — Chicago 8, Ill.
Telephone VIctory 6172